

indhentet af Arbejderne, der nu viser den samme gode Villie til at drive Priserne i Vejret. Lige saa lykkelig jeg er ved, at 8 Timers Arbejdsdagen bliver gennemført — det har altid været mit Ænske og Haab —, lige saa ked er jeg af den høje Arbejds løn. Thi jeg tror for det første ikke, at den høje Arbejds løn kan holde sig, og for det andet tror jeg, at den vil blive farlig for Industrien, og for det tredje kan den i Løbet af nogle Aar føre til stærke sociale Kampe. Der er tre Maader at dække den høje Arbejds løn paa. Den ene er ved forøget Produktion, og jeg er ikke sikker paa, at Arbejderne i Øjeblikket særlig interesserer sig for dette Punkt. Den anden Maade er ved forringet Profit, det interesserer Borgerstanden sig ikke for. Den tredje er, ved at Handelsomkostningerne, som i Øjeblikket er en umaadelig stor Konto, skæres ned. Ingen af de Veje er man kommet ind paa, og jeg har ogsaa lagt Mærke til, at ved de Priskalkuler, jeg har set i det sidste halve Aar, er det saaledes, at Prisen, naar Arbejds lønnen er steget med 10 pCt., er ikke steget med Arbejds lønnens absolutte Beløb, men med de 10 pCt.; det vil sige, at hele Fordelen for Arbejderen meget hurtigt æder sig selv op. Jeg tror ogsaa, at vi nu vil komme til at se, at vi er kommet ind i en Maskine, hvis Resultat bliver, at der er nogle Mennesker, som i 8 Dage tror, at de tjener en hel Del, men hvis egentlige Resultat er, at den danske Kronens Købeevne sættes i Fare. Og den danske Kronens Købeevne er, naar vi sammenligner den med Udlandet, blevet ringere, end ønskeligt er. Borgernes Indtægt viser jo ogsaa denne Inflation. Borgernes Indtægt var i 1910 800 Mill. Kr., i 1917—18: 1 850 Mill. Kr., nu henved 2 400 Mill. Kr., det vil sige, at den er steget til det tredobbelte. Noget er der jo tjent i Udlandet, men ikke nær saa meget, som man tror; det skal jeg komme tilbage til. Det andet er en Kvasi-Fortjeneste. Det er en Selvfølge, at naar jeg ligger med et Varelager, som er købt før Krigen for 100 000 Kr., og jeg paa Grund af delstigende Priser er i Stand til at sælge Halvdelen af dette Varelager for 100 000 Kr., har jeg Resten af mit Varelager tilbage, og den vurderer jeg saa stadig til 100 000 Kr.; jeg har med andre Ord tjent 100 000 Kr. Men maaler vi Tingen ikke i Penge, men i Varer, vil De forstaa, at Landet ikke er blevet rigere eller fattigere af den Grund. Endelig er der jo sket en Del Fortjeneste ved Omvurdering af Værdier. Men det meste er,

som sagt, tjent ved denne Inflation, derved at vi regner samme Vare for det dobbelte Værd, det vil sige, at en Del af vor Indkomst har været et Blændværk.

Jeg vil gerne have Lov til at give Dem et morsomt Eksempel derpaa. Hvis vi tager Værdien af de Aktier, der noteres paa Københavns Børs hele Ugen, og af dem, der noteres om Torsdagen, saa er deres nominelle paalydende Værdi ca. 800 Mill. Kr. Før Krigen stod de i en Kursværdi af ca. 1 100 Mill. Kr., saa steg de til 2 800 Mill. Kr., og saa faldt de igen til 1 900 Mill. Kr. Det vil sige, at vore Børspapirer er steget med 2 000 Mill. Kr. og derefter faldet med 1 000 Mill. Kr. Af dem har den højtærede Finansminister taget Skat — og med Rette. Men jeg vil gerne have Lov til at sige, at Indkomstskatten, Om sætningsskatten o. s. v. er ikke en reel Indtægt, han der har faaet fat paa, det er i Virkeligheden et Formueforbrug. Nationalbanken har en Undskyldning for sin Inflationspolitik, det er denne: *Cosi fan tutti*, saadan gør de alle, og det er selvfølgelig en Undskyldning.

Nu er Spørgsmaalet, om dette Prisniveau vil holde sig, eller Inflationen skal afløses af Deflation, af Sammenbrud af Værdierne. Herom vil jeg gerne sige, at i Aar bliver det jo ikke bedre, end det er, det bliver muligvis værre; jeg er overbevist om, at der vil gaa et helt Aar, at vi skal forbi Høsten 1920, inden vi kommer til de lave Priser. I og for sig skulde vi allerede nu ind i de lavere Priser, hvis ikke Revolutionen var der. Det er den, der gør, at alle Forudsigelser er saa svære og upaalidelige, fordi en Revolution arbejder ikke, og skal Verdensrevolutionen gaa for sig, saa ved jeg ikke, hvor højt Varepriserne kan gaa op; naar der ikke er mange Varer, kan Priserne gaa til Loftet. Jeg vil i alt Fald haabe, at Danmark ikke faar sit Prisniveau skilt for langt fra det øvrige Udland, at vi bliver et af de Lande, der indenfor det almindelige Prisniveau, vi nu en Gang har, og den Varemengde, som nu en Gang er til Disposition, holder sit Prisniveau lavest, netop af Hensyn til vor Kronens Købeevne, som i Virkeligheden er lavere end Sterlingens. Og naar Sterling, der slet ikke er saa fint et Betalingsmiddel, som man vil gøre det til, og som man skulde tro efter Børskursen, staar saa højt, som den gør, i Forhold til den danske Krone, er det ikke blot Udtryk for en daarlig Betalingsbalance overfor England, men det er i langt højere Grad eller fuldt saa me-